

Izhaja vsak dan

tadi ob nedeljah in praznikih) ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Seznamne številke se prodajajo po 3 novč. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Naboru, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Molin piccolo št. 7. — Uradne ure od 2 pop. do 8 zvečer. Čene oglaševanja 16 stotink na vrsto petič; poslanice, osmrtnice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 kron, pol leta 12 kron, 3 mesece 6 kron. Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepriljubljena pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo.

Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista

UREDNIŠTVO: Ulica Torre bianca št. 12.

Izdajatelj in odgovorni urednik FRAN GODNIK. — Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcij lista „Edinost“ v Trstu, ulica Torre bianca št. 12.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Vojna v vzhodni Aziji.

(Brzjavne vesti.)

Otvorenje japonskega parlamenta.

TOKIO 21. (Reuterjev biró.) Cesar je otvoril včeraj izredno zasedanje parlamenta z govorom, v katerem je izjavil: da postajajo razmere z vlada, s katerimi je Japonska vezana po pogodbah vedno prijaznejše. Vlada je začela pogajanja tudi z Rusijo, toda ta ni bila odkritosrečna in zato je morala Japonska prijeti za orožje. Zdaj je treba vojno voditi do konca. Cesar je apeliral na narod z ozirom na sedanjo vojno stanje ter je pozval parlament naj dovoli potrebna finančna sredstva. Cesar je sklenil govor z besedami priznanja za japonsko vojsko. Otvorenju so prisostvovali tudi prestolonaslednik in mnogi člani diplomatskega zbora.

Korejski cesar.

LONDON 21. »Daily Telegraph« ima poročilo iz Seula, da nameruje poslati cesar po povratni misli Ito, svojega izrednega poslanca v Japonsko. Markiz Ito je sprejel danes zastopnike inozemskih držav.

Obsedno stanje.

PARIZ 21. »New-York Herald« poroča, da se vtegne baje v kratkem proglasiti obsedno stanje v Kronstadtu in njega okolici.

Kitaj in vojna.

PETROGRAD 21. Brzjavka iz Pekinga poroča, da je pričakovati, da se Kitajska umeša v vojno. Namestnik prince Tau je bil odstavljen in na njega mesto imenovan Natu, ki je Japonski prijazen. Natu prevzame tudi ministerstvo zunanjih stvari. Pred Pekingom je 20.000 mož, katere so izveščali Japonci.

Ruske vojne ladije v sredozemskem morju.

KANEJA 21. Včeraj popoldne je prišel v pristanišče Suda ruski križar »Dmitri Donskoj«. Tri ruske torpedovke so odplule, da se pridružijo danes otšli vojni ladiji »Osijabac«.

Razsodišče v Haagu.

HAAG 21. Upravni svet razsodišča je sklican za 30. t. m. Svet se ne bo pečal z protestom Japonske proti izjavi Muravijeva od 22. m. m., ker prevladuje mnenje, da je ta stvar že s prijavo protesta rešena.

Japonsko brodogradnja.

ČIFU 21. Peijongska eskadra, pod poveljstvom admirala Tsa, obstoječa iz kr. žark Hač, Hač in Haitien in Haidšu je dospela semkaj. Eskadra otide baje v Niučvang, čim bodo teka prosta ledu.

Avstrijska zbornica.

(Brzjavno poročilo.)

DUNAJ 21. Med došliimi vlogami se nahaja interpelacija poslanca Schönererja in drugov, kakor se trdi, glede načrta, po katerem boče vlada s pomočjo § 14. vpeljati v nekatere okraje notranji češki uradni jezik, v svrhu, da s tem začasno odstrani obstrukcijo; dalje interpelacija posl. Sokola in drugov z spomenico železniških sprovodnikov ter interpelacija s spomenico poštne odprave. — Čitanje vlog se je vršilo doslovno.

Nadalje se nahaja med vlogami interpelacija posl. Spinčiča glede imenovanja 2 učnih moči na nemški privatni šoli v Opatiji e. kr. učiteljem ozir. podučiteljem na državni deški ljudski šoli v Pulji, ki pa ostaneta na svojih mestih v Opatiji in glede prevzema slovenske privatne narodne šole v Trstu in hrvaških narodnih šol v Istri v državno oskrbovanje.

Čitanje vlog je trajalo do 3. ure pop. Po 4. poimenskih glasovanjih o prilogi petičij k zapisniku, se je nadaljevala razprava o nujnem predlogu glede izpolnjenja čeških visokih šol. Poslanec Romanec se je potegnil za ustanovitev ruskega vsučilišča in dokler ni to možno, za ustanovitev naj-

potrebnejših ruskih stolic na Ivovskem vsučilišču.

Na to je posl. Bartoli priobčil predsedniku neki slučaj, ki se mu je pripetil na okrožnem sodišču v Rovinju povodom neke sodnijske razprave. Predsednik mu je obljubil, da priobči ta slučaj ministru predsedniku kakor voditelju pravosodnega ministerstva. Na to je bila seja zaključena.

Prihodnja seja jutri.

Ogrska zbornica.

(Brzjavna poročila.)

AUDIMPEŠTA 21. Zbornica je sprejela oboje rekrutni predlogi za l. 1094. v občni in podrobni debati z popravnim predlogom ministra za deželno brambo, da se izvrši vojaški nabori od 21. maja do korca junija. Na dnevnem redu jutrajšnje seje so tretje čitanje danšojih predlog, proračunski zakon za 1903 in hrvaški pogodbeni provizorij. Glede proračunskega zakona je predlagal minister, naj zbornica na razpravi proračunskega zakona izjavi, da odstopa od razprave o proračunu.

Na tozadevno vprašanje posl. Haasa, je odgovoril minister, da bo povišanje civilne liste izločeno iz proračunskega zakona. — Predlog o povišanju civilne liste hoče pa takoj po Velikonoči predložiti v razpravo in zahtevati povišanje za 1903. z naknadnim kreditom.

Brzjavne vesti.

Italijanski in slovanski poslanci.

DUNAJ 21. Od nemško napredne strani se priobčuje: V nemških naprednih krogih se obžaluje, da so italijanski poslanci, ki so Nemcem s svojimi glasovi že večkrat izkazali znatne usluge, radi psovane od strani nemških nacionalcov, prešli na češko stran. Napredni Nemci so takoj pričeli akcijo, da preprečijo to nenaravno zvezo mej Italijani in Čehi oziroma Slovenci. Tozadevna akcija je imela vseh in smatra se, da je zveza za sedaj izpodletela.

Cesar Viljem in kralj Viktor Emanuel.

RIM 21. Dne 26. t. m. pride v Napoli kralj Viktor Emanuel, kjer se snide z nemškim cesarjem.

Anarhisti v Barceloni.

BARCELONA 21. Anarhisti so hoteli prirediti včeraj shod, česar pa niso oblastni dovolile. Najnevarnejše točke mesta je zasedlo vojaštvo. Mogoče anarhistov je bilo aretovanih, ki so pa bili zopet izpuščeni na slobodo, ko se jim je odvzelo orožje.

Trgovinska bilanca.

DUNAJ 21. Uvoz blaga v Avstro Ogrsko je znašal meseca februarja 173.1 milijonov kron (za 22.3 milijone več, nego v februarju 1903.), izvoz 160.2 milijonov (plus

od 12 milijonov). Potem kaže trgovinska bilanca 12.9 milijonov pasiva proti 2.6 mil. v lanskem letu.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 21. Odgovor poslanikov Avstro-Ogrske in Rusije je bil danes izročen turški vladi. Odpor Turške, ki se brani sprejeti sklepe glede reorganizacije orožništva, ima svoj izvor pri svetovalcih sultanovih. Merodajni turški faktorji so pa bolj pripravljeni sprejeti sklepe, ker vidijo, da je odpor brezuspšen in da se morajo konečno sprejeti predlogi, sicer je v nevarnosti program o reformah iz Münzstega in utegnejo zopet priti na površje obširne zahteve. V diplomatskih krogih je razširjena misel, da sprevidijo to nevarnost tudi v sultanovi palači.

CARIGRAD 21. Nastala govorica, da niso pogajanja, ki se više med Turčijo in Bolgarijo, vseč poslanikoma Avstro-Ogrske in Rusije ter da ta dva dovištev zategujeta, ni resnična. Obe državi celó simpatično pozdravljata te poskuse, dokler ne nasprotujejo stavljenemu programu, ker zamore zboljšanje turško-bolgarskih razmer izvedenju programa samo koristiti. Po turških podatkih se je dovištev poravnave zakasnila, ker je Bolgarska stavila ponovno nove zahteve.

Kuga.

JOHANNESBURG 21. V indijskem delu mesta je bilo 13 slučajev kuge. Osem bolnikov se nahaja v bolnišnici, 2 sumljiva se je stavilo pod opazovanje. Vsi bolniki so Azijati. — Redarstvo je zaprlo ta del mesta.

Politično društvo „Edinost“ o prizadevanjih za spravo med Italijani in Jugoslovani.

Odbor političnega društva »Edinost« je odposlal obema jugoslovanskima kluboma na Dunaju tole spomenico:

Namen vlade, da ustnovi v Roveretu juridično fakulteto z laškim učnim jezikom, je izzval na strani Lahov živahno agitacijo, s katero se namerava vplivati na vladne kroge in na javnost v smislu, da se onemogoči otvorjenje te fakultete v Roveretu in da se namesto tega ustanovi popolna ali nepopolna laška univerza v Trstu.

Svoje stališče nasproti nameravani laški univerzi v Trstu so slov. deželni poslanci in politična društva vseh treh pokrajin, iz katerih je sestavljeno avstrijsko Primorje, razložili na jasn način v spomenici pod A, ki je bila izročena gosp. ministerskemu predsedniku dr. Körberju po deputaciji, sestavljeni iz gosp. državnih poslancev, dr. Gregorčiča, in profesorja Spinčiča ter iz deželnega poslanca gosp. dr. Gregorina.

Na tem stališču, katero kulminira v zahtevi, da bodi vsučilišče, ako ima biti isto ustanovljeno v Trstu, popolnoma utrakvist-

ime svojega očeta iz ust onih ribičev in otrok.

V sobi pri Malvini je kričala Evfemija, ki je že za ranega jutra došla v mestec, k av. maši. Dva-trikrat se je zadržala na Malvino:

— Ah, sirota jaz, kje vam je bila pamet?

Malvina, blede in potrta, je ležala na postelji in gledala v vis nezavestna in topa, obvisi desnico ob glavo deteta.

Neki mladi ribiči so na večer hodili okolo hiš svojih sosedov in so se dogovarjali o nečem.

Ko se je znočilo, začela se je zbirati pred Dakičovo hišo otročarija, a nekoliko kasneje, sedaj iz ene, sedaj iz druge uličice so začeli prihajati mornarji, kmetje, dekleta, bosonoga in razkuštranih las, in nekaj starih žensk, katerih krič je bilo čuti vsaki dan. Tu je bilo mornarskih trobent, rogov, vrčev za vodo starih kotličev, vsakovrstnega kuhinjskega pohištva — vsaki je imel kaj v rokah. Nekdo je zatrobil, drugi so začeli tu-

čno, t. j. laško in hrvaško-slovensko, in da se ima na vsak način pred rešenjem tega vprašanja zadovoljiti primorske Slovence vsaj glede najnujnejših zahtev na šolskem polju, na katerem je položaj primorskih Slovanov v vsakem oziru slabši od onega samih turških podanikov, stoje še vedno podpisano politično društvo »Edinost« in bivši slovenski zastopniki razpuščenega mestnega sveta tržaškega.

Zahteve, ki so se stavile na ministerstvo v zgoraj omenjeni spomenici, so tako naravne in opravilne, da se ni smatralo potrebnim, da bi iste še na dolgo in široko opravičevali pred javnostjo. Ker se pa v zadnjem času, v kolikor je to razvideti iz novin, širijo glasovi, da je celo med nekaterimi Slovani razpoloženje tako, da bi privolili v sporazumljenje z Lahi in to za ceno podpiranja zahteve po laškem vsučilišču v Trstu, ne da bi se o tem govorilo o kakikoli protiprestaciji Lahov, si dovoljujejo podpisani predložiti slavnemu klubu prošnjo, naj se slavnosti na eventualnih pogajanjih z Lahi ozira tudi na nesrečni in težavni položaj, v katerem se nahajajo primorski Slovani ravno po krivdi in zlohotnosti zastopnikov laškega naroda.

Samolaško univerzo v Trstu smatrajo primorski Slovani ne samo za najhujšo provokacijo slovanskega prebivalstva te po svoji veliki večini slovenske, oziroma hrvaške kronovine, temveč tudi za največjo nevarnost za razvoj in celo za obstanek slovenske narodnosti na Primorskem sploh. Le predobro je znano, da so se ravno potom šol poitaljančile in da se še danes (in to vedno bolj) poitaljančujejo mnoge občine v zapadnem delu Istre in da se potom ljudskih in srednjih šol poitaljančujejo že v drugi generaciji vsi tisti prieljenici, ki v velikanskem številu iz sosednjih slovanskih kronov pomagajo v tako veliki meri množiti prebivalstvo mesta Trst.

Neštevilna slovanska imena v Trstu so jasen dokaz za to, da je Trst pridobil kolikor toliko laški značaj le vsled nasilnega poitaljančevanja v laških šolah in da bi Trst kazal vse drugačno lice, ako bi se tam nahajala vsaj ena slovanska šola.

Koliko hitreje bi se vršilo to poitaljančevanje in kako bi se isto širilo v dosegaj še nedotaknene kraje, ako bi se v glavnem mestu te kronovine ustanovila visoka šola, ki bi producirala uradnike in profesorje, vzgojene ne samo v laškem jeziku, ampak tudi v izključno laškem duhu!! — Po laških uradnikih so se že dosedaj v Istri spremenila prvotno hrvaška mesta v ognjišča laške misli in laške agitacije in še le s priznanjem enakopravnosti hrvaškemu, oziroma slovenskemu jeziku na istrskih sodiščih je bilo možno v zadnjih letih priboriti slovenskemu rodu vsaj deloma tisto veljavo, katera mu gre po njegovem številu, po zgodovini in po

liti, tretji bobnati, ropotati — in v hipu je navstal krič in vik po vsem mestecu. Ta grozna »serenada« je trajala pol ure. Mnogo ljudstva se je nabralo pred Dakičovo hišo, kričalo in krohotalo se je in smejalo, a to je vspodbujalo one čudne muzikante, da so tem huje »rompali« Malvini, da jej pokažejo, po starem običaju svoje nezadovoljstvo, svoje ogorčenje. Nekateri ribiške ženske so klicale Malvino, naj jim pokaže dete na oknu. Čuti je bilo ta večer grdi in sramotnih besed, ki so padale v Malvinino sobo, dvigajoče se iz zaglušnega kriča v črni zrak, podobno raketam. Eni so kričali, da je oče Malvininega deteta morda na Banji, a drugi so trdili, da je na Reki ali v Trstu, ali kje drugje, ker se je Malvina klatarila po svetu, kadar ni bilo moža doma. Če bi bil oče tega deteta na Banji, šli bi »rompati« tudi njemu. Malvina se je tresla od strahu, kri se jej je strjala, ko je žula ta krič, a Evfemija je jokala. Teodora je bila na vrtu, kjer je čakala Karla.

(Pride še.)

PODLISTEK.

Teodora.

Povest.

Hrvaški pisatelj Evgenij Kumčić, prevel J. S.

Drugi del.

To jutro je bilo motno nebo, oblačno — pripravljalo se je za dež. Ob južni strani so se gromadili oblaki nad kvarnersko kotlino, tedaj pa sedaj jih je sonce prodiralo ter slabotno osvetljalo sedaj del morja, sedaj kako oddaljeno mestce, šumice, sotesko. Po morju so se že valovili na lahko nizki in široki valovi juga, morje se je kadilo tam v daljavi, tam na južnem obzorju, izza onih otočičev, komaj dosežnih za oko.

Teodora je sedela na vrhu svojega vrta pod vejatim kostanjem, zamišljena in žalostna, naslonivša glavo na roko. Iz mesteca so prodirali klici in rezanja na njenega očeta, in vsakokrat se jej je stisnilo srce, ko je žula

njegovi zemljepisni legi kakor jadranski straži slovenskega in hrvatskega naroda.

S samolasko univerzo bi se izročil ves uradniški naraščaj popolnemu poitaljančevanju in vrhu tega bi se ustvarilo v Trstu ognjišče za najbujnejše politične aspiracije in agitacije.

Menda ni treba še posebej povdarjati, da so ravno visokošolska mladina in visokošolski profesorji najspretnější, najagilnejši in tudi najpripravnější agitatorji v vseh političnih torbali.

Sedaj pa naj bi še mi Slovenci, oziroma Hrvati pomagali pri ustvarjanju takega agitacijskega in raznarodovalnega ognjišča? Šim pa so si Lahi zaslužili to našo nameravano pomoč? V Trstu prosimo že skoraj 20 let za tisoč in tisoč slovenskih otrok proste ljudske šole, a edini poklicani faktor: v laških rokah nahajajoči se mestni svet tržaški nam jo odreka z zasmehovanjem.

V Istri manjka po uradni konstataciji najmanj 120 slovenskih šol, a istrski, po večini laški deželni zbor in odbor in zastopniki istega v deželnem šolskem svetu protestirajo in odrekajo na vse možne načine osnivanje takih šol celo tam, kjer so, kakor na pr. v Pivju, prebivalci že sami in z nenačuden pčrtvovalnostjo sezidali šolsko poslopje. V Gorici so isti Lahi znali pripraviti ob veljavno celo odločbo naših najvišjih sodišč in političnih oblastij s tem, da so dovoljeno in zaupano slovensko ljudsko šolo namestiti zunaj mesta v nezdravi stari vojašnici.

Primorski, in seveda posebej tudi tržaški Slovani niso nasprotni pametnemu sporazumljenju z Lahi in se tudi ne protivijo ustanovitvi laške univerze, a nikakor ne morejo privoliti v to, da se z njihovo pomočjo zadovolji v narodnem in kulturnem okiru že prenaseljena Lahe. predno se slovensko prebivalstvo da vsaj najprimitivnejših sredstev za kulturni razvoj.

V tem smislu so se izjavili tudi njihovi zastopniki javno v deželnih zborih oziroma v mestnem svetu tržaškem in se mora označiti za veliko perfidnost naših nasprotnikov, ako se hoče te pogovne izjave (pogojne v tem smislu, da se priznava sicer v principu pravica Lahov do viših šol, da pa te pravice v praksi toliko časa nikakor ne morejo priznati, dokler odrekajo Lahom sami svojim sodeželanom slovenske narodnosti celo priproste ljudske šole) sedaj izkoriščati kakor brezpogojno privoljenje v zahtevo po samolaski univerzi v Trstu.

Primorski Slovani so se začeli ravno v zadnjem času na političnem in gospodarskem polju razvijati in živahno gibanje ter gledajo pogumno v bodočnost, tudi če so se morda kakšni njihovi rojaki iz drugih kronovin dali zavesti po zunanem leu primorskih mest in so valed tega začeli dvomiti o življenjski moči primorskih Slovanov. Primorski Slovani se čutijo dovolj močnejše, da si tudi sami priporijo ne samo spoštovanje in priznanje, temveč — in o tem so trdno prepričani — tudi isto pozicijo v avstrijskem Primorju in na morju Adrijanskem, katera jim gre po njihovem številu in po dejstvu, da so po naravi poklicani in to, da držijo za njimi stoječim južnim Slovanom odprta vrata v široki svet. Ne pajo torej pomoči, pač pa prosijo, da jim v srčnejših in mirnejših razmerah živijo slovenski in hrvatski rojaki ne onemogočijo njihove borbe in njihovega obstanka s tem, da podpirajo težnje njihovih nasprotnikov po ojačenju nasprotniške pozicije z ustanovitvijo samolasko univerze v Trstu.

Z ozirom na te razloge sklenil je podpisani odbor političnega društva »Edinost« sporazumno z bivšimi slovenskimi zastopniki razpuščenega mestnega sveta tržaškega predložiti slavnemu klubu prošnjo.

1) naj isti privoli v ustanovljenje univerze v Trstu le pod pod pogojem, da bo ista utrakvistična, to je, laška in slovensko-hrvatska.

2) naj z vsemi možni dela na to, da se vendar enkrat izpolni tako pohlebane, tako naravne in žalibog vedno zanemarjene in zasmehovane zahteve primorskih Slovanov po urejevanju slovenskega šolstva na Primorskem na način, ki bi bil dostojen kulturne države in važnosti Jugoslovanov za avstrijsko cesarstvo.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 21. marca 1904.

Zadnjič smo izvajali, da je govorica o absolutnem gospodarstvu Japoncev na morju postala legenda, kateri ne verjame nikdo.

Splošno mnenje, da je stagnacija, ki je nastala v japonskih operacijah na morju pripisati v glavnem dejstvu, da so japonske ladije v dosedanjih spopadih pred Port-Arturjem zadobile toliko havarij, da je večina njih za sedaj nesposobna za boj. Sporočilo, ki je došlo iz Port Arturja v Petrograd zatrja naravnost, da ima Japonska sedaj le 4 intaktne oklopjače. Drugače si je tudi res težko tolmačiti toliko nedelavnost po tako vihravem začetku.

V številki od nedelje je došla tudi nam brzojavka iz Londona, zložena po privatnih vesteh iz Čifu, da je prišlo pri reki Jalu do bitke, v kateri so Rusi ujeli 1800 Japoncev. Mi smo vsprejeli ono vest z največim skeptiциzmom, ker zdela se nam je neverjetna. In da smo imeli prav, za to govori dejstvo, da ni sledila več nobena vest o oni bitki. Zdela se nam je neverjetna iz več razlogov, v prvo radi vira, iz katerega je prišla, v drugo radi previdnosti, s katero je bila zložena, a v tretje in glavno radi iz ozira na sedanjo strategično situacijo. Ni na eni, ni na drugi strani niso priprave dozorele še toliko, da bi bile verjetne operacije v tako velikem stilu. Po splošni sodbi je sedaj na korejskih tleh japonskih čet do 70.000 mož, kar je absolutno premalo, da bi mogli Japonci riskirati in se spustiti v resne in nevarne afere z rusko silo, ki je že sedaj v južni Mandžuriji in v provinciji Ljajdun. To silo štejejo na najmanj 100.000 mož, ki pa narašča od dne do dne, tako, da se na ruski strani računa, da bo do konca tega meseca zbranih ruskih čet na bojišču do 250.000 mož. Na ruski strani pa so tudi previdni in se nočejo prenapenjati, ker nočejo — kakor smo že parkrat izvajali na tem mestu — ničesar prepustiti slepi sreči ali slučajju, ampak hočejo računati z resničnimi realnimi veličinami. In tudi če bi ne bilo drugih momentov, ki nas silijo, da ne verujemo, da bi se Rusi že sedaj spuščali v več afere, ali jih celo izzivali — je dovoljen in odločilen že ta, da je vrhni poveljnik general Kuropatkin na potu in došpe na lea mesta v nekoliko dneh. Nisi možno misliti, da bi se prejudicialno njegovim odredbam, sklepom in načrtom.

General Kuropatkin

utegne dospeti v Mukden dne 26. t. m. Železniški vlak, ki vozi njega in njegov štab, bo vozil po Sibiriji z veliko naglico in se bo ustavljal le za četrt ure in le na glavnih postajah, kjer bo jemal vožo in premog. V Irkutsku se ustavi general za eno uro, kjer vsprejme načelnike oblasti in odposlanstva.

Kako je s Korejo?

Zadnje dni se je širila vest, da je Rusija že izjavila, da smatra Korejo kakor sovražno deželo radi dogovora med korejsko in japonsko vlado in da bo tudi temu primerno postopala. Zdi se, da ta vest ne odgovarja dejstvu, marveč da jej je bil edino ta namen hujkanja Korejcev v sovražne čine proti Rusom.

Iz Petrograda prihaja vsaj vest, da Rusija smatra Korejo slejkoprej kakor nevtralnno deželo.

Položaj v Port-Arturju.

Iz Petrograda poročajo nastopno o sedanjem položaju v Port-Arturju: Da si je bilo mesto že trikrat obstreljevano, vendar ne kaže isto na zunaj nikake spremembe. Zadnje obstreljevanje je bilo jako živahno in veliko število granat je padlo v mesto. Nobena hiša ni bila porušena, pač pa je bilo nekaj oseb ubitih.

Japonsko brodogradništvo je vidno na horizontu, ali njega bližina ne dela nikakoga utisa več na prebivalstvo, ki se bavi se svojimi navadnimi posli. Vse prodajalnice so odprte. Mnogo žensk je ostalo tu, dočim se druge, ki so bile odpotovale vračajo zopet, da strežejo ranjencem. Rusko kitajska banka posluje kakor v mirnih časih. Uvažuje, da japonske ladije ob vsakem obstreljevanju streljajo iz več deljave, se sklepa, da so v prvih spopadih morale trpeti veliko poškodovanja in da morajo valed tega misliti le na svojo lastno varnost. Rusi delajo neprestano na utrdbah obrežij.

Poveljnik mandžurijske armade,

general Linjevič je izdal dnevno povelje, s katerim pozivlja čete, naj žive v miru in harmoniji s kitajskim prebivalstvom, naj ne žalijo nikogar in naj se preskrbljajo pri Kitajcih samo proti plačilu. Poveljniki posamičnih oddelkov morajo paziti, da se bodo te odredbe izvajale. Ta odredba generala je napravila najboljši utis na prebivalstvo. Nakupo-

vanje živil in krme od Kitajcev se vrši brez težav.

Nekaj za smeh v resnih časih.

Japonski general-lajtenant Fukušima je zajezdil svojega pegaza in je nastopno na fantaziral Japoncem:

»Svetovnozasna Japonska! Slava tebi!

Kako blesti izhajajoče solnce tvojih zastav v jutranji luči! Slava tebi, o cesar, čegar vrsta prednikov je nepredrzna, čegar podaniki štejejo sedaj več nego pet milijonov. Slava deželi, polni humanitete in pravičnosti, narodu, polnemu zvestobe in hrabrosti!

Ali poznate narod, poln laži in prevare? Roparje dežal? Isti (ruski narod namreč) po žiga hiše nedolžnih, mori iste, skruni nedolžne ženske, masakrira dojenčke na materinih prsih.

Grozoviti, brezbožni Slovani! Z vami nima usmiljenja noben človek, noben Bog! Kaj vam koristi velika deželja? Puščava je. Ko vam hasoe množica ljudj? Nejed na množica je tu. Vaših stoipetdeset milijonov je šestdeset različnih narodov. Kako strahopetaj ste bili na bojiščih Kitaja! Kako se vas je moralo gnati v boj? Kaj so vaši kozaki? Zginejo kakor sneg in led pred vstajajočim solncem.

Na noge! Vi junaki! Spomlad prihaja! Ali ne vidite, kako se tepetajo konji! V boj za prave človeške pravice! Na noge, v Port Artur in na Ural! Naj zaplapolajo zastave vzhajajočega solca do Moskve! Da, tamkaj v gozdove hočemo gnati Slované! To je naš namen, da čast in čednost našega cesarja postanejo znane vsemu svetu. Potem hočemo v miru in veselju uživati svojo srečo.

Mož je menda zdrel za — noršnico.

Stališče Jugoslovanov nasproti italijanskemu vseučiliščnemu vprašanju.

Jeden jugoslovanskih poslancev je pri občil v »Konservative Korrespondenz« daljši dopis o tem vprašanju, kateri dopis pa je bil pisan popred, nego so začeli sedaj poskusi za zblizanje. Jedro njegovih izvajanj je:

Italijansko vseučiliščno vprašanje je postalo akutno. Italijani niso zadovoljni s fakulteto v Roveredu. Oni hočejo imeti vse učilišče v Trstu, ali — nič. Za Slovence in Hrvate, ki jih v tej polovici monarhije trikrat toliko, nego Italijanov, ni pa »objektivna« Koerberjeva vlada pokazala nobene skrb. Slovenci in Hrvati privoščaj Italijanom vseučilišče v kakem italijanskem kraju, ali ob enem bi morala vlada ustanoviti slovensko fakulteto ali vseučilišče v Ljubljani.

Tu se »Kons. Korrespondenz« spominja spomenice, ki jo je nedavno temu naša deputacija predložila dru. Koerberju, iz izvaja dalje, da je zahteva po utrakvističnem vseučilišču, ako se osnuje v kakem primorskem mestu, sama ob sebi umevna za vsakogar, ki pozna narodne in politične odnošaje. Trst in Gorica imata slovenske manjšine, a okolica jima je čisto slovenska. Fakultete ali vseučilišča pa ni smeti snovati samo za večno enega mesta, ampak za manjšino in večino v deželi! Za to ne govore samo razlogi pravice in pravičnosti, ampak tudi nagon po samohrani! Ne le narodni in politični, ampak tudi gospodarski momenti. Zasnova utrakvistične fakultete ali vseučilišča ne bi imela na sebi nič sovražnega ali nasprotnega proti Italijanom, marveč bi slonela na principu enakopravnosti, ljubezni do bližnjega, krščanskega nauka: »Privoščaj svojemu bližnjemu, kar hočeš imeti za se!« Na podlagi tega nauka je urediti vse javno življenje, izlasti v naši monarhiji, če se hoče, da bo vladal mir.

V Primorju se morata oba naroda, ki že nad eno tisočletje bivata eden poleg drugega, spopostovati med seboj, privoščaj morata eden drugemu, kar si vsaki njih vošči sebi. Ako ne delata tako, opravljata posle tretjega, ki je nevaren obema. In istotako kakor bi Italijani občutili za provokacijo, ako bi se v Primorju ustanovilo samo slovensko vseučilišče, občutili bi Hrvati in Slovenci kakor izzivanje, če bi se osnovalo tu samo italijansko vseučilišče. Nam pa treba in tudi ne smemo izzivati eden drugega, ampak moramo po reku »unique suum« živeti med seboj kakor dobri prijatelji, kakor pravi bratje.

Kakor se vidi, je stališče tega poslanca nasproti vseučiliščnemu vprašanju prav isto, ki je je zavzelo tudi vodstvo političnega društva »Edinost«. To vprašanje je rešiti tako, da pride do izraza princip jednake pravice,

ne pa gospodovalni princip enega nad drugim, kakor zahtevajo dr. Venezian in oni, ki so mu ploskali na shodu in mu ploskajo po novinah.

Gališke ljudsko-šolske razmere v Trstu..

Pod tem naslovom priraša »Arbeiter Zeitung« od dne 19. marca veleznačilno in poučno sliko o stanju javne naobrazbe v Trstu. Ta slika, ki jo priraša glavno socijalistično glasilo, nam je res došla a propoz, ker je v popolno opravičenje naše dosledne borbe proti komunalnemu sistemu tržaškemu. Iz podatkov v »Arbeiter Zeitung« izhaja, kako ta sistem kulturno zanemarlja vse prebivalstva, a izhaja po takem, da naša opozicija nima opravičenja le v opravičenem nagonu po narodni samoohrani, ampak tudi v motivih splošne kulturne pravice. Po takem pa je tudi dokazano, da v borbi proti vladajoči stranki nas nikakor ne vodi le slepi narodni šovinizem, ampak je ta borba opravičena po razlogih — splošno človeške, etične naravi.

K stvar! Trst ima 25705 otrok dolžnih obiskovati šolo. V javnih ljudskih šolah je 16.358 otrok v privatnih 1801, v viših strokovnih šolah 123.

6362 torej četrtina otrok, dolžnih obiskovati šolo, ki rastejo brez šolskega pouka v glavnem trgovinskem mestu Avstrije.

To je posneto iz »Oesterreichische Volksschulstatistik 1899—1900«.

Iz poročila občutnega inspektorja za leto 1902 pa posnemlje »Arbeiter Zeitung«, da je rečeni nadzornik v rečenem letu tolikokrat naletel na sramotno dejstvo, da pomožni delavci ne znajo ni čitati ni pisati, da smatra za svojo nujno dolžnost opozoriti na to deželno oblast: da je več nego 5000 otrok, dolžnih obiskovati šolo, ki nikdar niti videli niso take šole.

Povprečno ne prihaja niti 50 otrok na en šolski razred. V letu 1899—1900 je bilo diktiranih 380 g ob radi šolskih zamud, da si je bilo v resnici na tisoče otrok, ki niso obiskovali šole.

»Arbeiter Zeitung« konstatuje tudi znano dejstvo, da Trst nima deželnega šolskega zakona. Vse je urejeno na podlagi ministrjalne naredbe od 10. februarja 1869. drž. zak. št. 19, ki ima provizorične odredbe glede nadziranja šol — na podlagi odredbe torej, ki je stara že 35 let. »Arbeiter Zeitung« vsklika, da tu je res narodna beda: altroche vseučilišče!

Mi smo posneli to iz »Arbeiter Zeitung« izlasti še za to, ker je tu potrjeno, kar v svoji znani brošuri o našem boju za slovensko šolo navaja dr. Gregorin o stanju ljudskega šolstva na tržaškem ozemlju.

Spravna akcija med Čehi in Nemci.

Torej se en poskus. Na predlogu od strani Poljakov niso Nemci — proti vsemu pričakovanju — zaprli vseh vrat do konferenčne s-bane, marveč pustili previdno ena vrata odprta. Pred nekoliko dnevi še so sicer krčali, da je izključeno, da bi kateri nemških voditeljev sel s Čehi k mizi na posvetovanje. Sedaj pa so postali mehkeji. Poznavatelji razmer trde, da je to najzanesljiveje znamenje, da je — dr. Koerber v zadregi! Dokler ima nade, da izdado grožnje, grozi Čehom, če pa vidi, da grožnje nimajo zaželenega efekta, pa uvaja zopet pravne konference. Glavna skrb mu je sedaj, da bi se že v sedanjem zasedanju pred Veliko nočjo izvele volitve v delegacije. Potem bi bil na dobrem do jeseni, tudi če bi parlament ne zboroval. Ali stranke na desni ne mislijo kar tako na slepo napraviti te usluge dru. Koerberju, kajti zahtevajo obvezne obljube, da ho državni zbor skleniti zopet po Veliki noči na vsaki način.

Členi ljubljanskega slov. gledališča v Belemgradu.

Pod naslovom »Orželski in Angeli« priraša beligradska »Politika« to le notico: Sinoči sta ta dva operna pevca, ki uživata odličan glas v srbskem in slovenskem svetu, koncertovala v dvorani pri »Hajduk Velka« pred množestvilnim in inteligentnim občinstvom. Orželski si je se svojim zadnjim lanskim gostovanjem na odru našega narodnega gledališča, v nekoliko opernih komadov, pri-

dobil simpatije ljubiteljev pesmi in je bila zato sinoči glavna pažnja njemu posvečena. Ali priznati moramo, da nas je, poleg brata Čeha, iznenadil se svojim divnim glasom tudi Angeli, ki je s prvo točko svojih pjesi, *Mandice v komponjeju* »Guslarova pesma« napravil silen utis. Nenavadno so ugajale tudi Prohaskine slovaške pesmi, ki jih je peval Orželski. Občinstvo je vse pijese spremljalo s posebno pažnjo in viharjem ploskanjem.

Sporazumljenje med Slovani in Italijani.

Mi tu na licu mesta smo bili takoj iz začetka na čistem da iz te moke ne bo kruha. Na Dunaju se pa stvar vendar drugače vidi ali bolje rečeno dobri in pošteni ljudje na slovanski strani se trudijo, da bi pripomogli do zblizanja med obema plemenoma. Nu, da, ako bi bilo možno najti modus, po katerem bi italijansko prebivalstvo stopilo v direktno odnosa s slovansko stranko, tudi mi ne bi izključali možnosti da pridemo do pomirjenja. Ali sedanji voditelji Italijanov v Trstu in v Istri imajo stotine momentov radi katerih preprečijo vsako sporazumljenje.

Dr. Venezian je povedal s hvalvredno odkritostjo, da oni ne bi odnehal od neizprosne boja, tudi ko bi prišlo na Dunaju do kakšnega dogovora. Italijanski poslanci naj le — taki je bil zmisel njegove izjave — na Dunaju mešetarijo in naj, če le možno, kaj primešetarijo za Italijane, ali Italijanov v Primorju mora biti tudi nad vseučiliščem skrb, da se obrani in utrja izključno italijanstvo vseh primorskih pokraja.

Lepo, plemenite, zlate so besede, ki jih je pisal načelnik češkega kluba, dr. Pacak, italijanskim dijakom. Nebenemu narodu v Avstriji se ne sme goditi krivica, ekzistenca nikogar ne sme biti v nevarnosti. Le preopravičen je njegov klic, naj bi se ne nemški narodi skupno postavili v bran proti skupnemu sovražniku. Zlruženi bi bili močan element. Razepljeni pa so delali v roke nemški hegemoniji. In izrazom iskrene hvaležnosti jemljemo na znanje njegovo zagotovilo da bodo Čehi zastavljali vse svoje sile za sporazumljenje med Jugoslovani in Italijani. To zagotovilo jemljemo hvaležno na znanje že zato, ker priča o zvestem prijateljstvu in o plemenitosti mišljenja.

Istotako pričajo o plemenitosti čustvovanja besede, ki so jih pisali hrvatski dunajski dijaki italijanskim dijakom, s katerim radostno pozdravljajo sleherni korak za zblizanje obeh plemen na podlagi vzajemnega spoštovanja obojestranskih pravic: na podlagi enakopravnosti in pravega liberalizma.

Mi tudi ne dvomimo, da toliko besede Pacakove kolikor one hrvatskih dijakov napravi na idealne italijanske dijake najboljše utis. Ali naši prijatelji na Dunaju naj nam verujejo, da vsi ti pozivi na pomirjenje, vsi argumenti, ki se navajajo za sporazumljenje med Italijani in Slovani, ostanejo brez vsakega efekta na one, ki vodijo praktično italijansko politiko. Vodja tržaških Italijanov je povedal z vso potrebno odkritostjo, da tudi vprašanje vseučilišča je zanje politično vprašanje, to je: vprašanje moči, političnega gospodstva, narodne hegemonije v našem Primorju... Mi vemo to dobro in zato povzdigamo svoj svarilen glas. Ako govorimo sovražniku v lice kar mislimo, je to dokaz srčnosti, odločnosti. Ali najvišja moralna dolžnost je, da govorimo prijateljem resnico: kdor naših prijateljev hoče priti s primorskimi Italijani do sporazumljenja ob sedanjih žrtvovih voditeljih, ta mora položiti na žrtvenik Slovanstvo v Trstu in v Istri. Če menijo prijatelji naši da je (sicer tudi od nas vroče zaželeno) pomirjenje z Italijani vredno take cene — abdikacije na pozicije s svetovno važnimi položajem — dobro, potem pridejo do sporazumljenja.

Ali oni, ki so tu stali zvesto na braniku, brašeči do danes z abnegacijo to pozicijo, s katero so spojeni veliki komercialni in politični interesi monarhije, oni hočejo imeti vsaj čisto vest, ki jim ne bo nikdar očitala, da so tudi oni pomagali brusiti nož za — žrtev tega sporazumljenja.

Dnevne novice.

Dramatična predstava pri sv. Ivanu. ki se je vršila prošlo nedeljo popoldne na odru »Narodnega doma«, je privabila toliko množčevilnega občinstva, da so bili vsi sedeži in stojišča do zadajega okupirani občinstva, ki je z zanimanjem zasledovalo igr

ter po vsakem aktu izražalo igralcem s živahnim ploskanjem svoje priznanje.

In res je predstavljanje obeh iger, toliko igrokaza v 3 dejanjih »Ženski Otelok«, kolikor burke »Šest tednov po poroki« odlikovala lastnost, katere smo takrat posebno izrazito opazili, namreč, da se je proizvodjanje in nastopanje vršilo zelo gladko in tekoče, tako, da izvzemši le par momentov, ni bilo opaziti nobene zadrege in tudi ne onih mučnih presledkov in nepotrebnega zategovanja, ki navadno izhajajo bodisi iz preslabega memoriranja ulog ali nesigurnosti nastopa.

Poleg marljivega truda g. Štokes kakor režiserja, je v temu celotnemu utisu doprinesla svoj dober del g. Ponikvarca v ulogi kuharice udove Štrukljeve. G. Ponikvarca si je izvolila primeren tip obogatele, ali neolikane kuharice, ki je burna in ljubosumna starejša ljubimka. V tem smislu je tudi uravnala jako spretno svoje kretnje in spremeno glas od robato-ljubinskega do komično strastnega, a vendar skozi in skoz brez vsake mučne pretiranosti. In temu njenemu značaju je tudi povsem odgovarjala njena komično-pompozna toaleta.

Živahnega ji partnerja je predstavljal g. J. Štoka v podobi lahkomisljenega in frivolnega Don Juana — Maksa. Odlikoval se je z ležernostjo v prednašanju in pokazoval vseskoz, posebno v nastopih z udovo Štrukljevo, neukrotne ga izdalina, nad katerim se opazovalec rad izpodtika, a se zopet rad smeje.

Gospo Štularec smo vidli večkrat v sličnih ulogah ter jo je tudi takrat kakor Matilda rešila z jednako gracioznostjo, a videla se nam je v nekaterih momentih prehladna in pretiha.

G. Kjuderu se je poznalo, da ni bila uloga zanj prirojena; temveč hvalvredno je, da se je vzlic temu verno uživel v isto ter da jo je jako dostojno in vredno — četudi semintja nekako zadušeno — izvedel.

Dostojanstven notar je bil v svoji nezatnejši ulogi g. Ponikvar, a g. Bergant — dosedaj nova moč na našem odru — je popolnoma nezadovoljno ulegel Toneta mornarja tako markantno prikazal, da mu je občinstvo sledilo s zanimanjem. Nadejamo se, da ga prihodajoč vidimo v večji ulogi, za katero pa priporočila njegov večerajšnji prvi nastop. Sklepna burka — enodejanka je dosegla svoj cilj: občinstvo se je od kraja smejalo dijalogu. Med tem ko je g. Štoka učinkoval s kretnjami in mimiko, je g. Štularec izredno vplivala s živahno in primerno naglašeno zgovornostjo. Dozdeva se nam, da so gospej Štularec bolj prigodne vesele, morda celo nekaj razposajane uloge, kakor resne, ki zahtevajo efekta. Svršetek burke je bil nekako zadušeno; ne vemo, izvira li to vsled stilizacije svršetka burke ali pa je bilo predstavljanje nekaj nepopolno.

Vse v vsem pa je bila ta predstava vsled začetkoma omejenega vtisa velik korak naprej v delovanju mladega dramatičnega društva, ker si je slednje s to predstavo pridobilo na novo simpatije občinstva.

Za odkup Dolinarjevega grobišča so došli na našo upravo sledeči darovi:

G. Babnik A. Gorica	K 3.—
G. Negode I. Brioni	2.—
G. Vekjet Drag. Trst	2.—

Skupaj	K 7.—
Prej nabrano	K 224.50

Vsega skupaj K 231.50

Vse nadaljne darove sprejema uprava »Eдинosti« v Trstu, ulica Molin piccolo št. 7, II.

Darovi. Na upravo našega lista so poslali 2 kroni za »Dijaško podporno društvo v Pazinu« gg. Josip Habat, kurat; Mate Sankovič in Ivan Babuder iz Podgorij.

Za moško podružnico družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu. Na sestanku veselicega odseka »Tržaškega podpornega in bralnega društva« pri sv. Ivanu se je nabralo 11 K, g. Žitko Ivan dodal 2 K, Tavčar Jos. 1 K, Umek Ivan 1 K, omejenji odsek 20 K, skupaj 35 K. — Srčna hvala!

V konsumnem društvu pri sv. Jakobu se je nabralo, ker je zaklical jeden: »Johan« 4 K 24 st. in ne, kakor je bilo pomotoma objavljeno, 3 K 24 st.

Blagajništvo.

Štrajk težakov pri tiskarnah s kožami. Šhod težakov, ki je bil v nedeljo predpoludne v delavskem domu, je odločil, da ima štrajk gori rečenih težakov nadalje-

vati. Obljubili so jim vso moralno in tudi denarno podporo.

Žalosten konec ribiča. 31-letni ribič Anton Stokovič iz Zavelj je v soboto popoldne pil v neki gostilni v Žavljah do 6. ure zvečer. Na to je šel v svojo barko. Bodi, da je bilo morje neugodno, bodi tudi, da je nekoliko preveč pil, fakt je, da sta dva druga ribiča okolo 7. ure našla Stokovičevo barko, v njej suknjo, a blizu nje plavajočo kapo. Jasno je bilo, da se je dogodila nesreča, ali ker je bila že navstala trdna noč, niso mogli zasledovati dalje. V nedeljo zjutraj pa so neki ribiči iz Milj potegnili iz morja truplo — Stokoviča.

Krvav čin na Opčinah. »Piccolo« poroča, da je v nedeljo zvečer v gostilni capoville na Opčinah prišlo do krvavega čina. Italijanski podanik Leonardo Dal Greco, da je bil težko ranjen od nekega kmeta. Zelo sumljivo pa je, da »Piccolo« (ki je sicer jako zgovoren) omeja le na kratko prepira, a se previdno izogiblje vsaki podrobnosti. Zanimalo bi nas vedeti, kako je navstal prepir in kdo ga je izzval? Ker to je gotovo, da kar tako, zaradi vsake male besede, naš »terrazano« ne poteza noža.

Nesreča. Na sv. Jožefa dan ob 3. uri popoldne je padla pri sv. M. M. spodaj št. 202. 3 in pol letna Katarina Mislej v lonec z vrelo kavo in se je opekla tako hudo, da so jo morali prenesti v bolnišnico. Potem so jo stariši zopet vzeli domov, kjer je sinoči izdihnila svojo mlado dušo ob velikih bolečinah.

Zginil. Elvira Bratanič je naznanila večeraj redarstvu, da je njen oče Kazimir, star 48 let, odšel pred 10 dnevi od doma, izjavivši, da gre v Koper radi nekih poslov. Od onega časa ga ni bilo več viditi.

Tatvine. Mizar Fran Brivalder bivajoč v ulici Altana št. 4. je priobčil večeraj zjutraj policiji, da so neznani zlikovci prejšnjo noč z vetrihi odprli njegovo delalnico v zagati Chiusa ter mu odnesli več orodja, vrednega 120 kron.

Feliks Tolusso, star 17 let natakari v gostilni »Alle Colonne« v ulici Torrente, je vkral predvečerašnjem svojemu gospodarju 200 kron. Včeraj zjutraj je bil aretovan.

Ranjen z nožem. Predsinoči je bil aretovan Josip De Giovanni, star 18 let, bivajoč v Barkovljah št. 86, delavec na novi železnici, pri Opčinah, ker je radi nezadnega vzroka v neki krčmi pri Kontovelu nevarno ranil z nožem svojega druga Ivana Starca, ki se nahaja sedaj v bolnišnici v obupnem stanju.

Razne vesti.

Koliko se popije vina na Dunaju. Dunajska občina priobčuje vsako leto točne podatke o dunajskem mestu. Iz teh podatkov posnemamo, da se je leta 1903 popilo na Dunaju 552 285 hektolitrov vina, ne računajoč sem ono vino, ki je pridelujejo v vinogradih dunajske okolice. Izven omenjene ogromne množine vina se je pozobalo približno 5 in pol milijonov kilogramov grozdja ter se popilo okrog 60.000 hektolitrov žganja in drugih močnih pijač.

Trgovina.

Radi praznika manjka danes borzno poročilo iz Trsta in z Dunaju ter tržno poročilo iz Budimpešte.

Borzna poročila dne 21. marca.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.07 19.10, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.— 240.40, Francija K 95.40—95.60, Italija K 95.— 95.40, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.25—117.60, nemški bankovci K —, avstrijska ednosta renta K 99.40 99.50, ogrska krona renta K 97.00 98.15, italijanska renta K —, kreditne akcije K 645.— 646.—, državne železnice K 638.— 641.—, Lombardi K 80.— 81.—, Lloydove akcije K —, Srečke: Tisa K —, Kredit K — do —, Bodenkredit 1880 K —, Bodenkredit 1889 K —, Turške K 124.— do 126.—, Srbske K — do —.

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	predvečera	danes
Državni dolg v papirju	99.70	99.45
„ „ v srebru	99.60	99.40
Avstrijska renta v zlatu	119.15	119.05
„ „ v kronah 4%	99.45	99.45
Avst. investicijska renta 3 1/2%	91.60	91.15
Ogrska renta v zlatu 4%	118.10	117.85
„ „ v kronah 4%	98.—	97.95
„ „ renta 3%	89.—	89.70
Akcije nacionalne banke	1606.—	1605.—
Kreditne akcije	642.75	641.75
London, 10 Lstr.	240.03 1/2	240.—
100 državnih mark	117.42 1/2	117.42 1/2
20 mark	23.50	23.50
20 frankov	19.08	19.08
10 ital. lir	95.20	95.10
Cesarski cekini	11.32	11.32

Pariška in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francozka renta 95.60, 5% italijanska renta 101.55, španski exterior 82.95 akcije otomanske banke 564.—.

Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi 83.—, uničirana turška renta 80.77 menjice na London 251.45, avstrijska zlata renta 101.— ogrska 4% zlata renta —, Länderbank 468.—, turške srečke 117.75, pariška banka 10.65, italijanske meridionalne akcije 708.—, akcije Rio Tinto 12.53. Mirna.

London. (Sklep.) Konsolidiran dolg 86.48 Lombardi 3 1/2, srebro 26.—, španska renta 81 1/2, italijanska renta 100 3/4, tržni diskont 3.—, menjice na Dunaju —, dohodki banke —, izplačila banke 380.—. Stanovitna.

Tržna poročila 21. marca.

Budimpešta. Pšenica za april K 8.24 do 8.25, za oktober od 8.22 do 8.23 Rž za april K 6.58 do 6.59, za oktober 6.39 do 6.40. Ovesa za april K 5.95 do 5.97, za oktober 5.61 do 5.62 Koruza za maj K 5.28 do 5.29, za julij 5.40 5.41.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 39.25 frk, za maj 39.25.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za marec 32 3/4, za maj 33 1/4, za september 34 1/4, za dec. 35 Vzdržano; kava Rio navadna loco 29—32, navadna reelna 33—36, navadna dobra 37—39.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za marec 16.75, za maj 17.05, za avgust 17.45, za oktober 17.70, za dec. 17.70, za februar 17.90; stan. Vreme: lepo.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2 Sh. Java 8.10 1/2 Sh. Stanov.

Sladkor tuzemski Centrifugalpile, promptno K 66.50 do 68.—, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68.—. Concassé in Melissilé promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

New-York. (Otvorenje). Kava Rio za bodoče dobave, vzdržano, 5 do 10 st. zvišanja.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.—, rž za april 15.—, za maj-junij 15.—, za maj-avgust 15.— (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 21.85, za april 22.—, za maj-junij 22.—, za maj-avgust 21.85 (trdno). — Moka za tekoči mesec 29.05 za april 29.45, za mesec maj-junij 29.80, za maj-avg. 29.70 (trdno). — Repično olje za tekoči mesec 6.75, za april 47.—, za maj-avg. 45.25, za sept.-december 49.50 (mirno). — Širit za tekoči mesec 38.50, za april 39.25, za maj-avg. 39.50, za sept.-december 38.12 1/2 (trdno). Sladkor surov 88° usn nov 21—21 1/4 (Mirno), bel za tekoči mesec 25.—, za april 25.— (trdno), za maj-avg. 26—75 1/2, za okt.-jan. 27.—, rafiniran 56 1/2—57— Vreme: megla.

Ljubitelji dobre čaše čaja, zahtevajte povsod najfinjši in najboljši čaj sveta

INDRA TEA

Zmes najfinjšega čaja Kine, Indije in Cejlona. Pristen le v izvornih zavitkih. Zaloga je razvidati iz lepakov.

TOVARNA POHIŠTVA

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52 A

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan oenik brezplačno in franco

TOVARNA POHIŠTVA

Rafael Italia

Velikansko skladišče in razstava

pohištva in tapetarij

TRST

ulica Malcanton štv. 1.

po zelo nizkih cenah.

Kavarna ROSSI

ulica S. Giovanni št. 16.

Telofon št. 1632.

Odprta celo noč.

Bogat izbor tu- in inozenskih in slo-

venskih časnikov.

Rroda se košnja

v velikem obsegu za tekoče leto v Žav-
ljah. Za pojasnitve se je obrniti od 11.
predp. do 1^{1/2} pop. k Josipu Schüssler
v Trstu, ulica Ponto rosso št. 3 II. n.

Proda se

ali odda v najem gostilna v Polju.

Ista iztoči na leto 300 hektov piva in 350
hektov vina. — Nadalje se proda v Trstu
pivarna na plačevanje po dogovoru. Več se
poizve pri Babini-ju v kavarni »Stella
Polare« v Trstu.

Hranilno in posojilno društvo v Nabrežini
registrirano zadruga z neomejenim poroštvom.

VABILO

na

REDNI OBČNI ZBOR

ki se bode vršil

27. marca 1904. ob 3. uri popol.
v občinski pisarni.

DNEVNI RED:

1. Polaganje računov.
2. Poročilo kontrolnega odseka.
3. Potrditev računa.
4. Volitev predstojništva.
5. Volitev treh udov v kontrolni od-
sek za l. 1904.
6. Razni nasveti in predlogi.

K obilni udeležbi vabi

Načelstvo.

Vydova tovarna žitne kave Praga VIII.

Izvrsten okus dobi kava ako
ji, pr mešate

**VYDROVE ŽITNE
KAVE**

Poskusite! Poštna 5 kg po-
šiljka 4 K 50 h franco.

Vydova tovarna žitne kave Praga VIII.

Debelost odstranjuje

hitro (najamč. neškodljivo) Thielejev čaj za
odpravo debelo ti. Zavitek Mk 1.25, 4 zavitki
fr.co (s povzetjem) od tvrdke Ludw. Thiele
Mannheim. (Pošljatev se vrši potom
avstr. lekaren)

Marija vdova Čokelj

priporoča svojo dobro zalo-
ženo prodajalnico

kuhinjskih

posod

po nizkih cenah.

Piazza Ponterosso št. 7.

Automatična past za podgane gl. — miši gl. 1.20;
levi brez na izorvanja v eni sami noči do 40
komadov, se nastavlja sama od sebe in ne daje ni-
kakega duha. Past za šurke »Eclipse« vlovi 100
šurkov in griljev v eni noči, stane gl. 1.20. Pošilja
po povzetju I. Schüller, Dunaj II. Kurzbaugasse 4.
Neštevilno zahvalnih in priznalnih pism.

V novi prodajalnici pohištva

ulici Madonnina št. 15 u Trstu
se nahaja na izbero okvirja in zrcala
po konkurenčni ceni.

Andrej Wouk.

Svoji k svojim!

Zlatar DRAGOTIN VEKJET

(C. Vecchiet).

TRST. — Corso štv. 47. — TRST.

Priporoča svojo prodajalnico zlatanine, srebrnine in
žepnih ur. — Sprejema naročbe, poprave srebrnih in
zlatih predmetov ter poprave žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro. Cene zmerne.

Svoji k svojim!

Zdravje je največje bogatstvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nedosegljive kapljice sv. Marka
se uporabljajo za notranjo in zunanjo rabo.
Posebno odstranjujejo trganje po kosteh, no-
gah in rokah ter ozirajo vsak glavobol.
Delujejo blagodejno pri boleznih v želodcu,
ublažujejo katar, umirajo blevanje in lajšajo
naduho. Pospesujejo prebavljanje, čistijo kri
in čreva. Odvajajo velike in male gliste in
vse bolezni proizvedene od glist. Delujejo
izvratno proti hripavosti, zdravijo vse bolezni
na jetrah, »koliko« in trganje v želodcu. Odstranijo vsake mrzlice in vse
bolezni izvirajoče iz mrzlice. Najbolje sredstvo proti maternici in madronu. Te
kapljice ne smejo manjkati v nobeni mestni in kmečki hiši.

Debiva se samo v mestni lekarni v Zagrebu. Naročila naj se naslovijo:
Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 44., v bližini cerkve sv. Marka.
Denar naj se pošilja naprej, drugače se pošlje po povzetju. Manje kot jeden
ducat (12 steklenic) se ne pošilja. Cena je sledeča franko na vsako pošto:
12 steklenic K 4.—, 24 steklenic K 8.—, 36 steklenic K 11.—, 84 steklenic
K 14.60, 60 steklenic K 17.—.

Na razpolago je tisoče in tisoče priznalnih pism, ki se ne morejo vsa priobčiti, zato nave-
demo samo imena nekaterih gg., kateri so s posebnim vspehom uporabljali kapljice sv. Marka
ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretič, učitelj; Janko Kišur, kr. nadgledar; Stefan Barčić,
župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanović, kmet itd.

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg 44., v bližini cerkve sv. Marka.

Zdravje je največje bogatstvo!

Svoji k svojim!

Opozarjamo vsakega varčnega rodoljuba, da edina hrvatska zavarovalna zadruga

„Croatia“

stoječa pod pokroviteljstvom slob. in kralj. glavnega mesta Zagreb

z jamstveno glavnico **500.000 kron**

in temeljno glavnico **200000 kron**

sprejemlje vsako vrsto nepremičnin (hiše, gospodarska poslopja, tovarne) ter premičnin
(kakor pohištvo, gospodarsko orodje, stroje, žvino, žito, slamo, seno, blago v skladiščih
ali na prostem itd.) v zavarovanje proti ognju in sreb. ob najnižih cenah in z najboljšim
jamstvom. — Ista posreduje za svoje zavarovane posojila na n. premična na pri nekih de-
narnih zavodih. Dolžnost vsakega dobrega Slovana je zavarovati se pri domačem
zavodu — že da ne gre denar v tujino.

GLAVNO ZASTOPSTVO za TRST, ISTRO in GORIŠKO je ravnateljstvo izro-
čilo gosp. **IVANU GORUP-U**, inšpektorju pri »The Mutual«, Trst, ul. Miramar 11.
Svojim pravnim konzulentom za te kraje je imenovalo gosp. **Dr. OTOKARJA**
RÝBAŘA odvetnika v Trstu.

VELIKA ZALOGA

APNENEGA KARBIDA

prve vrste

se vdobi pri tvrdki

PAOLO PATRIZI, TRST

Via S. Lazzaro šte. 9.

Zastopnik tvrdke »Società anonima per l'utilizzazione delle forze
idrauliche della Dalmazia«.

Zaboji od 50 kg., ki se komadno odpirajo in zapirajo

Kron 28 za 100 klp

Pri naročbah za večje množine popust po dogovoru.

Teža čista, zaboje gratis, franko parobrod ali kolodvor v Trstu. Plačno takoj ali povzetjem.

Anton Sancin pok. Frana

TRST. — Ulica Barriera vecchia štv. 11. — TRST.

Velik dohod fuštanja veleur v najnovejših risanjih.

Zaloga perila in imbotiranih pogrinalj, zimskih srajc, srajc od fuštanja
ter belih v velikem izboru kakor tudi ovratnikov in kravat. Vezanine
in moderci. Snovi od same volne za obleke za ženske. Blago za delavske
hlače in izdelki za delavce.

FILIJALKA

e. kr. privat.

AVSTR. KREDITNEGA ZAVODA

za trgovino in obrt v Trstu

sprejema:

IZPLAČILA V KRONAH

na blagajniške nakaze	na naslovljena izplačilna pisma
proti 4 dnevni odpovedi 2 ^{1/2} %	proti 4 dnevni odpovedi 2 ^{1/2} %
» 30 » » 3 %	» 30 » » 3 %

v z atih napolnjenih na izplačilna pisma

proti 30 dnevni odpovedi 2 ^{1/2} %	» 3 mes. » 2 ^{1/2} %	» 6 » » 2 ^{1/2} %
» 3 mes. » 2 ^{1/2} %	» 6 » » 2 ^{1/2} %	» 6 » » 2 ^{1/2} %

Na blagajniške nakaze in izplačilna pisma stopi nova
obrestna mera v veljavo 1. 5. odnosno 27. februarja
bodočega leta in sicer po dotičnej o.p.vedi.

Banecigro v kronah

z 2^{1/2} % takoj v kolikor na razpolago.

Krone in zlati napolnjeni na tekoči račun
po dogovorjenih pogojih, koji se stavijo od časa do
časa in sicer po roka odpovedi.

Izdaja nakaznice

za Dunaj, Bušimpešto, Brno, Karlove vari, Reko,
Lvov, Prago, Reichenberg, Opavo kakor tudi Zagreb,
Arad, Belice, Gablonz, Gradec, Hermanstadt, Inomost,
Celovec, Ljubljano, Linz, Olomuc, Saaz, Solnograd,
prosto stroškovo.

Se bavi s kupovanjem in prodajo
deviz, drobiža in vrednostij.

Sprejema iztirjevanje

taljandov, dvignjenih vrednosti, kakor tudi vseh
drugih iztirjevanj.

Daja predujme

na Warrante in vrednosti po jako zmernih pogojih.

Krediti na karikacijske listine

se otvorijo v Londonu, Parizu, Berlinu in drugih
mestih po ugodnih cenah.

Kreditna pisma

se izdajajo v katerikoli mesto.

Hranila.

Sprejema se v pohrano vrednostne listine, zlat in
srebrni denar in bančni listki. Pogoje daja blagajna
zavoda.

Menične nakaznice.

Pri blagajni zavoda se izplačujejo menične nakaznice
»Banca d'Italia« v italijanskih lirah ali v kronah
po dnevnem kurzu.

Česko-americký go

5 kg.: novo sk. u

bljeno K 9.60

boljše K 12.—

beli mehki puh, skubljen K

30.—, K 36.—

Pošilja se franko po povzetju.

Zamena ali povrnitev dovoljena

proti povrniti poštinih stroškov.

Benedikt Sachsel, Lobes 183.

pošta Plzen, Česko.

FILIJALKA

BANKA UNION

V TRSTU

se peča z vsemi bančnimi in menjalnimi posl
kakor:

a) Vsprejema uplačila na tekoči račun .ter se
obrestuje:

Vrednostne papirje:

po 2^{1/2} % takoj

» 3 % na 6 mesecev

» 3^{1/2} % na 1 leto

Napoleone:

po 2^{1/2} % na 6 mesecev

» 2^{1/2} % na 1 leto

b) Za giro-conto daje 2^{1/2} % do vsakega zneska
izplačuje se do 40.000 K a cheque; za več zneska
treba avizo pred opoldansko borzo. Potrdila se dajejo
v posebni uložni knjižici.

c) Zaračuna se za vsako uplačilo obresti od dne
uplačila in naj se je to zgodilo katero si budi urad-
nih ur.

Sprejema za svoje conto-correntiste inkase in
račune na tukajšnjem trgu, menjice za Trst, Dunaj
Budimpešto in v drugih glavnih mestih; jim izdaja
nakaznice za ta mesta ter jim shranjuje vrednostne
papirje brezplačno.

d) Izdaja vrednice neapeljske banke, plačljive pri
vseh svojih zastopnikih.

e) Kupuje in prodaja vsakovrstne vrednostne pa-
dirje ter iztirjava nakaznice, menjice in kupone proti
drimerni proviziji.

4 pare čevljev za 5 K

Vsled naskupa ogromne množine obu-
vala in neke konkurne mase prodajam le ne-
koliko časa po umazani ceni 1 par možkih in
1 par ženskih čevljev za vezati z moč-
no nabitim podplatom, nadalje 1 par možkih
in 1 par ženskih modernih čevljev. Vsi ti 4
pári so najnovejše made, močni, gorki in pri-
pravni za zimo ter **veljajo le 4 krone.**
Pošilja le proti predpisani ali povzetju A.
GELB, KRAKOV 40/3 — Za naročbo za-
do-tuje dolgot stopal. Zamena dovoljena ali
denar nazj ako ne bi ušlo.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pism, prioritet, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promete izdaja k vsakemu žrebanju.

Polno vplačani akcijski kapital **K 1,000.000**

Zamenjava in eskomptuje
izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale
kupone.

Daje predujme na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi.

Vtkuluje in divinkuluje vojaške ženitninske kavcije.

Ekompt in inkaseo menia.

Bor-za naročila.

Podružnica v Spljetu

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do
dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.